

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ПО ТУРИЗЪМ

МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

ПРОТОКОЛ

ОТ ЗАСЕДАНИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ПО ТУРИЗЪМ (НСТ), ПРОВЕДЕНО НА 23.03.2018 г. – К.К. ПАМПОРОВО

Поканени: 38 члена на НСТ, вкл. председател и заместник-председател и 7 наблюдатели

Присъствали членове на НСТ, вкл. председател и заместник-председател:

1. **Николина Ангелкова**, министър на туризма и председател на НСТ;
2. **Ирена Георгиева**, заместник-министър на туризма и заместник-председател на НСТ;
3. **Теодора Дойчева**, държавен експерт, Министерство на икономиката (представява Александър Манолев, заместник-министър на икономиката);
4. **Инж. Валентин Йовев**, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството;
5. **Амелия Гешева**, заместник-министър на културата;
6. **Тодор Ванчев**, главен експерт, Министерство на образованието и науката представява Петър Николов, заместник-министър на образованието и науката);
7. **Емил Колев и Ели Младенова**, ГДНП, Министерство на вътрешните работи, (представяват Стефан Балабанов, заместник-министър на вътрешните работи);
8. **Данаил Танев**, държавен експерт, (представява Ваня Колева, заместник-министър на младежта и спорта);
9. **Димитър Маргаритов**, председател на Комисията за защита на потребителите;
10. **Д-р Сава Бозуков**, ОДБХ Смолян (представява д-р Дамян Илиев, изпълнителен директор на Българска агенция по безопасност на храните);
11. **Васил Панов**, директор на дирекция „Контрол“ в ЦУ на Национална агенция по приходите (представява г-жа Галя Димитрова, изпълнителен директор на Национална агенция по приходите);
12. **д-р Костадин Коев**, председател на ОУТР Родопи и **Георги Пампоров**, изпълнителен директор на ОУТР Родопи;

13. **Ирина Найденова**, заместник-председател на УС на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти;
14. **Светлана Атанасова**, председател на УС на Българската асоциация на туристическите агенции;
15. **Георги Щерев**, Българска хотелиерска и ресторантьорска асоциация;
16. **Вероника Кънева**, председател на Асоциация на къщите за гости в България;
17. **Елена Косева**, заместник-председател на УС (представява Мартин Захариев, изпълнителен директор на Националния борд по туризъм);
18. **Соня Енилова**, председател на Бургаска регионална туристическа камара;
19. **Елена Косева**, (представява Български съюз по балнеология и СПА туризъм);
20. **Мариян Беляков**, изпълнителен директор на Пампорово АД;
21. **адв. Стоян Мемцов** (представява Адв. Димитър Деков, председател на Сдружение за правна помощ на потребителите;
22. **Николай Ангелов**, кмет на община Балчик и представител на Националното сдружение на общините в България.

Присъствали наблюдатели:

1. **Георги Николчев**, съветник в политическия кабинет на заместник министър-председател по икономическа и демографска политика;
2. **Валери Стоянов**, изпълнителен директор на ИА "Военни клубове и военно-почивно дело" и **Мария Иванова**, заместник изпълнителен директор на ИА "Военни клубове и военно-почивно дело".

Отсъствали членове и наблюдатели:

1. **Николай Копринков**, съветник по вътрешна политика и гражданско общество, Администрация на президента;
2. **Росица Велкова-Желева**, заместник-министър на финансите;
3. **Тодор Стоянов**, заместник-министър на външните работи;
4. **Светлана Йорданова**, заместник-министър на здравеопазването;
5. **Атанаска Николова**, заместник-министър на околната среда и водите;
6. **Атанас Добрев**, заместник-министър на земеделието и храните;
7. **Лазар Лазаров**, заместник-министър на труда и социалната политика;
8. **Жечо Станков**, заместник-министър на енергетиката;
9. **проф. Николай Проданов**, заместник-министър на правосъдието;

10. **Николай Данаилов**, член на УС (представява г-н Петър Андреев, председател на Сдружение „Туризм“);
11. **Витан Иванов**, председател на Сдружение „Софийски туристически район“;
12. **Любозар Фратев**, председател на УС на Сдружение „Тракийски туристически район“;
13. **Маринела Арабаджиева**, представител на Съюз на инвеститорите в туризма;
14. **Михаил Абаджиев**, председател Национална асоциация Хотел, Ресторант, Кафетерия – ХоРеКа;
15. **Станимир Станков**, председател Национална асоциация по СПА и Уелнес туризъм;
16. **Николай Миндов**, председател на Асоциация на екскурзоводите;
17. **Богдан Богданов**, председател на УС на Българска морска камара;
18. **Акад. Стефан Воденичаров**, председател на Българска академия на науките;
19. **Йеромонах Никанор**, Българска православна църква.

Присъствали външни лица:

1. **Недялко Славов**, областен управител на област Смолян
2. **Николай Мелемов**, кмет на община Смолян
3. **Славка Чакърва**, кмет на община Чепеларе
4. **Моника Димова**, медиен съветник на министъра на туризма;
5. **Венелина Червенкова**, началник на Отдел „Стратегическо планиране и продуктова политика в туризма“, Главна дирекция „Туристическа политика“, МТ;

Секретариат на НСТ:

Лиляна Кирчева-Арсова, главен директор на Главна дирекция „Туристическа политика“ и секретар на НСТ, МТ

Миглена Куцева, старши експерт в отдел „Стратегическо планиране и продуктова политика в туризма“ към Главна дирекция „Туристическа политика“, МТ

Антоанета Чолакова, старши експерт в отдел „Стратегическо планиране и продуктова политика в туризма“ към Главна дирекция „Туристическа политика“, МТ.

Заседанието се проведе при следния дневен ред:

- т. 1 Оценка на туристическите пътувания през 2017 г., междинна оценка на сезон Зима 2017/2018г. и прогноза за сезон Лято 2018 г.

т. 2 Представяне на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) и неговото приложение

т. 3 Обсъждане статута на националните курорти

т. 4 Дискусия относно възможностите за въвеждане на минимални защитени цени при категоризираните места за настаняване

т. 5 Разни

Поканата, дневният ред и материалите към него, са изпратени на всички членове на НСТ по електронна поща от секретариата на НСТ в определения срок преди датата на заседанието.

Откриване на заседанието

Г-жа Ирена Георгиева приветства с добре дошли всички присъстващи на заседанието на (НСТ). Тя обяви, че заседание може да се счита за редовно, тъй като има необходимия кворум (присъстват 20 члена). Г-жа Георгиева напомни, че дневният ред е изпратен предварително на всички членове като допълни, че е получено предложение от Българска хотелиерска и ресторантьорска асоциация в точка разни да се обсъди ролята на държавата при подпомагането на Организациите за управление на туристическите райони. След това тя даде думата на министъра на туризма г-жа Николина Ангелкова.

Г-жа Ангелкова поздрави всички присъстващи. Тя отбеляза, че изминалата година бе изключително успешна за българския туризъм, като България посрещна повече от 8,882 млн. чуждестранни туристи, а над 1,6 млн. българи са реализирани над 1 нощувка на територията на страната. Тя посочи, че за втора поредна година се наблюдава ръст, което от своя страна е показател за устойчивост. Г-жа Ангелкова посочи, че Министерството на туризма, местната власт и туристическия бранш полагат изключителни усилия за повишаване качеството на туристическия продукт и за привличане на по-висок клас туристи. Тя допълни, че според анализи на Министерството се наблюдава тенденция на по-голяма заетост в 4 и 5-звездните хотели. Г-жа Ангелкова посочи, че до месец и половина се очаква да има избран изпълнител за разработване на Единната система за туристическа информация и ако решението за избор на изпълнител не бъде обжалвано, изпълнението на обществената поръчка ще стартира, като

срокът за изпълнение по техническото задание е 6 месеца. Тя отбеляза, че към момента Законът за изменение и допълнение на Закона за туризма е на етап второ четене в Народното събрание, като с него се въвежда Директивата за пакетните туристически пътувания и също така се намалява административната тежест.

Г-жа Ангелкова обърна внимание на контрола, като предупреди, че същият ще бъде завишен както по отношение на управлението на морските плажове, така и по отношение на местата за настаняване, туроператорите и туристическите агенти. Тя допълни, че вече са заличени над 160 туроператора и акцентира върху задължението на туроператорите да имат валидна застраховка. Тя обърна внимание на Комисията за защита на потребителите по отношение на последващия контрол и спазване на изискванията на чл. 176 от Закона. Г-жа Ангелкова допълни, че предстои финализиране създаването на Туристически инспекторат за административен контрол, а не по отношение интересите на потребителите.

По отношение на електронизацията на административните услуги министър Ангелкова изрази увереност, че до края на годината ще се въведе възможността за онлайн заявяване на всички услуги, които Министерството предоставя. Тя обяви, че предстои въвеждане и на QR код, който ще позволи на всички, които използват смарт телефони да се информират за изборния от тях туроператор, туристически агент, хотел или заведение за хранене и развлечения.

Г-жа Ангелкова допълни, че Министерството на туризма кандидатства за финансиране по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, като финансовите средства са предвидени за Организацията за управление на туристическите райони, а първият проект е на стойност 5 млн. лв. Финансирането ще бъде за оборудване на офисите, маркетингови стратегии, участие в борси и др. Акцент във втория проект, с който ще кандидатства Министерството на туризма по ОПИК, ще бъде дигитален маркетинг и онлайн реклама.

Г-жа Георгиева даде думата на кмета на община Смолян **г-н Николай Мелемов**, който приветства участниците в заседанието на Националния съвет по туризъм и благодари на министър Ангелкова и екипа ѝ за усилията, които полагат за развитието на туризма в района на Пампорово. Той отбеляза, че резултатите в Пампорово са много добри благодарение на съвместна работа и сътрудничество между бизнеса, държавата и общината.

Разглеждане по точките от дневния ред:

Точка 1 Оценка на туристическите пътувания през 2017 г., междинна оценка на сезон Зима 2017/2018г. и прогноза за сезон Лято 2018 г.

Г-жа Георгиева представи презентация на тема „Оценка на туристическите пътувания през

2017 г.“, Приложение 1, неразделна част от Протокола.

След това думата взе **г-жа Ирина Найденова**. Тя попита дали могат да се отчетат не само посещенията, но и брой нощувки.

Министър Ангелкова отговори, че броят на реализираните нощувките за 2017г. е 27 млн.

Г-жа Найденова попита дали има анализ за това как акциите по насърчаване на продажбите се отразяват на ръстовете по пазари.

В отговор **г-жа Ангелкова** отбеляза, че на следващото заседание на Националния съвет по туризъм, когато ще се представи Годишната програма за национална туристическа реклама, ще бъде предоставен подробен анализ по пазари. Тя допълни, че за двете години, от когато работим с големи туроператори, по отношение на пазар Германия през TUI и Thomas Cook има 70% ръст на туристите за България. Като цяло за последните 2 години се наблюдава 40 % ръст на немските туристи в България, като само за миналата година немските туристи са над 890 хил. Г-жа Ангелкова уточни, че към момента е обявена обществена поръчка за интегрирани комуникационни кампании на целеви пазари, която обхваща топ 16 от целевите ни пазари. Тя заяви, че по отношение на пазар Русия се полагат много усилия и в резултат на това до края на годината в България ще бъде открит руски туристически информационен център за Балканите.

След това думата взе **г-н Георги Щерев**, който отбеляза, че хотелиерският бизнес прави изключително много за привличане на руски туристи. Той посочи, че всичко, което се прави към момента за привличане на руските туристи, се прави единствено и само от хотелиерите, за разлика от съседна Турция, чиято политика е съпроводена с изключително държавно подпомагане. Г-н Щерев допълни, че бизнесът е направил значителни намаления на цените, но следва да се имат в предвид апартхотели, където цените са между 4 и 15 \$.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Мариан Беляков**, който изрази мнение, че е необходимо да се обмисли възможността за премахване на апартхотелите от Наредбата за изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения.

Г-жа Елена Косева взе думата, като допълни, че скоро им предстои да категоризират бизнес хотел, който да бъде без персонал на фронт офиса – нещо което на този етап не може да се открие в настоящата Наредба за категоризиране на местата за настаняване. В тази връзка тя допълни, че ще представи предложения за промени в Наредбата за изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и за реда за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране на действието и прекратяване на категорията.

Точка 2 Представяне на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) и неговото приложение

Г-жа Арсова направи кратко представяне на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година и неговото приложение, **Приложение №2, неразделна част от Протокола.**

След това бе дадена думата на **г-н Георги Щерев**, който сподели, че Комисията за защита на личните данни вече е започнала кампания по градовете, но според него организацията не е много добра, тъй като има само една определена дата за регион Варна, а местата вече са заети. В този смисъл той изрази мнение, че е необходимо да има поне 2 или 3 дати.

Г-н Щерев обърна внимание на това, че е влезнало в сила изменение на Закона за авторското право, като е предвидено кметовете на общините да упражняват контрол върху туристическите обекти по смисъла на Закона за туризма и посочи, че в този смисъл вече е започната информационна кампания за колегите му от бранша. **Г-н Щерев** допълни, че следващата седмица предстои среща с министъра на културата, Музикатор и ПРОФОН.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Ирина Найденова**, която обяви, че на 02.04.2018г. ще се проведе първи обучителен семинар за туроператори и туристически агенти относно имплементиране изискванията на Общ регламент за защита на личните данни, GDPR. Вторият такъв семинар се предвижда да се проведе в рамките на международно туристическо изложение Културен туризъм 2018 в гр. Велико Търново. Г-жа Найденова отбеляза, че за да бъде туристическият бранш готов за промените от 25 май 2018г., когато влиза в сила Регламентът, е много важно да се привлекат професионалисти, които да разяснят и покажат стъпка по стъпка какво да следва да се направи.

Г-жа Ангелкова пое ангажимент да съдейства и инициира съвместна среща с Комисията за защита на личните данни.

Точка 3 Обсъждане статута на националните курорти

Преди да продължи към т.3 от Дневния ред **г-жа Георгиева** даде думата на **г-н Недялко Славов**, областен управител на област Смолян. Г-н Славов приветства всички присъстващи и изрази своето удовлетворение от факта, че заседанието на Националния съвет по туризъм се провежда именно в к.к Пампорово. Той отбеляза че това е признание за усилията на област Смолян и Пампорово АД за развитие на областта и курорта като целогодишна туристическа дестинация.

Г-жа Георгиева премина към третата точка от дневния ред, а именно Доклад от извършената работа по определяне на статута на националните курорти и даде думата за г-жа Арсова.

Г-жа Лиляна Арсова поясни, че предстоят законови изменения чрез Закона за изменение и допълнение на Закона за туризма, който е включен в законодателната програма на Министерския съвет през първата половина на 2018 г. Тя обобщи свършената до момента работа по съответната тема, като посочи, че сформираната през 2015 г. работна група е направила своите предложения и същите са изпратени в следствие до всички участници. Г-жа Арсова отбеляза, че след работната среща на 8 септември 2017 г. за обсъждане определянето на статута на националните курорти не са постъпили предложения с изключение на едно от "Юлен" АД. В допълнение г-жа Арсова припомни основните теми и проблеми, свързани със статута на националните курорти. Като основни проблеми за развитието на курортите, работната група е идентифицирала следните: самостоятелния правен статут на курортите и възможностите за финансиране; правилата за управление на националните курорти и опазване на обществения ред, охрана, противопожарни правила, здравен контрол; такси по приватизационните договори, които собствениците на хотели плащат на акционерните дружества и благоустройствени дейности - варианти за изграждане и поддържане на туристическата инфраструктура. Г-жа Арсова акцентира върху важноста да бъдат получени предложения от участниците в Националния съвет по туризъм.

Г-жа Георгиева благодари за изказването и даде думата на **г-н Беляков**. **Г-н Беляков** обърна внимание на факта, че статутът на националните курорти в момента е „едно кухо понятие“. Той отбеляза, че това е проблем, който съществува от много време насам и чието решение все още не е открито. Една е от причините за това е, че данъците, които всички плащат, се връщат в курорта в нищожен размер. Според него решението на проблема би могло да се търси в целевото финансиране от Министерство на финансите. Г-н Беляков припомни, че преди 3 г. е внесено предложение курортните комплекси да бъдат обособени като самостоятелни териториални данъчни единици, т.е. внесените данъци да се реинвестират

обратно в курорта, но това на този етап е невъзможно, тъй като се влиза в конфликт с кметовете на общините. Следователно единственото решение е да се търси целево финансиране.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Елена Косева**. Г-жа Косева изказа мнение, че съществен момент в институционализацията на статута на националните курорти е намирането на подходяща форма на кореспонденция с останалите законодателства и за тях да има ползи от това, че са национални курорти. Г-жа Косева отбеляза, че аргументът, че в курортите е налице частна инфраструктура е неоснователен и трябва да се мисли за промени в текстовете на Закона за устройство на територията и Закона за Черноморското крайбрежие. От съществено значение би било да се облекчат и ускорят разрешителните и други режими в общините. Г-жа Косева допълни, че следва да се намери форма, при която не се ощетява държавата, но се подпомагат курортите и посочи, че ако курортите бъдат облекчени в някои режими, това би довело до развитие на стопанската инициатива на всички стопански субекти в националните курорти, както и до по-големи данъчни приходи.

Думата взе **г-н Георги Щерев**, който изрази становище, че понятието национален курорт трябва да бъде изпълнено със съдържание. Той предложи да се създаде управление на курортите под формата на дружество или съюз. Г-н Щерев сподели, че според него не е справедливо парите да се дават например единствено за инфраструктура, а хотелиерите, които са направили големи инвестиции да бъдат ощетени. Той допълни, че е изпратил на работната група своето предложение и ще го предостави отново.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Славка Чакърва**, кмет на община Чепеларе. Г-жа Чакърва приветства всички присъстващи с добре дошли. Тя посочи, че от началото на нейния мандат е активизиран Консултативния съвет по туризъм към кмета и средствата, които се събират от туристически данък се реинвестират обратно в курорта, но тъй като това не е правено в последните 15 години, усилията трудно се забелязват. Г-жа Чакърва уточни, че за 2016 година е събран туристически данък, който възлиза на 150 000 лв. и с тази сума е подменено осветлението в лицевата част на курорта Пампорово, а следващата стъпка по отношение на осветлението е свързана с участие в Националния доверителен екофонд, от където се очаква 50% финансиране. По повод на събираемостта на приходите, г-жа Чакърва увери, че са предприети сериозни мерки и длъжниците са дадени на частни съдебни изпълнители. Г-жа Чакърва посочи като сериозен проблем за общините, в чиито граници се намират национални курорти, факта че не може да се кандидатства за финансиране чрез проекти по националните програми, например Програмата за развитие на селските райони.

Г-жа Чакърова допълни, че са правени са опити да се искат целеви средства с Постановление на Министерски съвет.

Г-жа Георгиева благодари за изказването на г-жа Чакърова и даде думата на **г-жа Светлана Атанасова**.

Г-жа Атанасова сподели, че националните курорти в България са много различни като организация, собственост, като начин на приватизация и според нея това е една от причините да не бъде намерено решение до момента.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Георги Пампоров**.

Г-н Пампоров на първо място сподели, че е необходимо кардинално решение и изяснение на терминологията. В момента има национални курорти и в тях не попадат нито Банско, нито Велинград, които са определени като национални курортни селища. Терминологията в Закона за устройство на територията и в Закона за регионалното развитие поставя някакви параметри и според него е добре да се стъпи на тях. Г-н Пампоров предложи да се погрижим за вече определените 8 национални курорта и доколкото е възможно да се осигури някаква подкрепа за тях. Г-н Пампоров каза, че следва да се успокоят колегите от Банско, Несебър и Велинград, че те са курортни селища, на които ще се помага, така както досега, че те могат да кандидатстват по програми и могат да получават целеви финансиране. Г-н Пампоров, допълни, че в курортите не може да има никаква целева интервенция, тъй като всяка целева помощ би се считала за нерегламентирана държавна помощ.

Г-н Пампоров връчи на министър Ангелкова резюме на преведения на български език Закон за туристическите организации на Хърватия, където има обособени 10 туристически района и поясни, че в България във връзка с районирането няма нищо направено по същество, с изключение на тяхната инициатива в район „Родопи“. Той даде пример за това как в Хърватия членуването в туристически асоциации е задължително за бизнеса. В тази връзка г-н Пампоров предложи чрез Закона за туризма всички, които имат бизнес в осемте национални курорта да се задължат да членуват в 1 организация за управление на туристическата дестинация. По този начин ще има общ интерес и ще има възможност туристическият данък ще се задържа в курортите.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Щерев**, който допълни, че за да се изясни статута на националните курорти, трябва да се обърне сериозно внимание на консултативните съвети по туризъм, защото всичко е в пожелателен стил и няма гаранция че предложенията им ще бъдат приети.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Ангелов**, кмет на община Балчик, който уточни, че в

Закона за туризма ясно е разписана работата на консултативните съвети, т.е. всяка община има такъв съвет, със законоопределена структура и правомощия. Задължително при определяне на бюджета на общината, се минава през консултативния съвет и както го приеме той, така се предлага за гласуване в общинския съвет. Г-н Ангелова, допълни, че така е практиката в община Балчик от 10 години насам. Той сподели, че винаги бюджетът се е приемал с пълно единодушие, включително и от „Албена“ АД.

По отношение на националните курорти, г-н Ангелов отбеляза, че всеки един курорт има своята специфика и би било много трудно всички курорти да се обединят под един знаменател. Той посочи, че „Албена“ АД е 100 % частна собственост, включително и инфраструктурата и общината не може да реинвестира нито един лев в курорта.

Министър Ангелкова благодари за изказванията и изрази своето съгласие с тях, като посочи, че може да се фокусираме върху 8-те определени национални курорта. По отношение на кметовете и консултативните съвети, министър Ангелкова заяви, че не може да се съгласи изцяло с г-н Ангелов, тъй като са единици общините, които изпълняват Закона и затова ще се предвидят санкции. Тя допълни, че в момента липсват санкции, а всяка норма, за която липсват санкции, както е в случая, не се изпълнява.

Министър Ангелкова обясни, че очаква в рамките на 3-5 дни да постъпят писмени становища, както и че ще бъдат взети предвид всички изказвания на днешното заседание, за да може да се формулира конкретен текст.

По отношение на Организациите за управление на туристическите райони, министър Ангелкова припомни, че Министерството на туризма е успяло да се пребори за 10 млн. за тези организации и следователно ОУТР ще могат да получат финансови средства. Мерките за финансиране са меки: туристическа реклама, разработване на стратегии, проучвания и др.

Точка 4 Дискусия относно възможностите за въвеждане на минимални защитени цени при категоризираните места за настаняване

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Лиляна Арсова**, за да представи накратко информация по точка 4 от Дневния ред относно възможностите за въвеждане на минимални защитени цени при категоризираните места за настаняване.

Г-жа Арсова започна с това, че идеята е разработена въз основа на общите усилия на национално ниво за борба със сивата икономика и предприемането на мерки в тази посока,

във връзка с което Министерство на туризма разглежда възможността за създаване на минимални защитени цени при категоризирани места за настаняване, т.е. да бъдат фиксирани минимални цени на нощувка за всяка от категориите места за настаняване и съответно тези цени да служат като основа за минимално данъчно облагане, спрямо тяхната категоризация.

Г-жа Арсова отбеляза, че към настоящия момент не съществува законово установена ценова рамка за предлаганите цени на нощувки в различните категории места за настаняване. По този начин в някои случаи е възможно изравняване на цената за нощувка в място за настаняване категория две звезди и такова четири звезди. Тя допълни, че в тази връзка Министерство на туризма е изпратило искания за становище от Националната агенция по приходите (НАП) и Комисията за защита от конкуренция, в качеството ѝ на национален орган по конкуренцията в Република България като към момента е получено становище от НАП.

Г-жа Арсова представи накратко становището на НАП, като отбеляза, че според него въвеждането на данъчни облекчения и утежнения може да стане само със закон. Такива облекчения и утежнения представляват създаване на различен данъчен режим по отношение на определени данъчни субекти, докато по отношение на останалите се прилага общият данъчен режим. Преценката за въвеждане на данъчно облекчение или утежнение е предоставена на законодателя и е елемент от неговата законодателна политика, като инициативата за това от гледна точка на планиране на бюджетните приходи е на министъра на финансите.

Г-жа Арсова посочи, че във връзка с проучването и с оглед изясняване на фактическата обстановка от страна на КЗК е поискано предоставяне на допълнителна информация относно изискванията към различните категории хотели, капацитетът им за настаняване, процентите на заетост на хотелите в активния сезон и в неактивния, предвидените в нормативната уредба мерки за противодействие на т.нар. сив сектор в сферата на хотелското настаняване и как се прилагат, вкл. и допълнителни мотиви относно въздействието, което ще окаже въвеждането на минимални защитени цени. Г-жа Арсова допълни, че цялата необходима информация е изпратена по надлежния ред до КЗК и към момента се очаква тяхното становище.

Г-жа Арсова призова присъстващите за споделяне на мнение относно идеята и дали я подкрепят или не.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Елена Косева**, която изрази становище, че е категорично против въвеждането на минимални цени. Тя допълни, че е важно да остане

свободата на конкуренцията, а това би било само една последваща допълнителна регулация, която ще затрудни бизнеса.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Мариан Беляков**, който също се изказа категорично против идеята. Той сподели, че много трудно би могла да бъде формулирана тази минимална цена. Той изрази съмнения относно наличието на механизми, по които това може да се осъществи, тъй като са много различни критериите, които трябва да бъдат съобразени. Г-н Беляков отбеляза, че проблем с т.нар. дъмпинг съществува само в местата със свръх предлагане, съответно тези, които са презастроени, както и в тези, които функционират апартаментните комплекси. По този начин държавата ще се намеси пряко в ценообразуването, което се осъществява от един частен субект.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Светлана Атанасова**, която подкрепи предшестващите мнения и също се изказа против въвеждането на минимални цени. Тя изрази мнение, че критериите, по които биха се изчислили тези цени са изключително различни. Г-жа Атанасова подкрепи становището, че проблемът идва от наличието и функционирането на твърде много апартаментни комплекси, а вината за това е на тези, които са разрешили свръх застрояването.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Георги Щерев**, който отбеляза, че позицията на БХРА ще бъде изразена след като се получи становището от КЗК, тъй като в момента в асоциацията се изразяват различни мнения по въпроса. Той каза, че според него притесненията идват главно от това как технически ще бъдат изчислени тези минимални цени. Г-н Щерев допълни, че в края на сезона при голяма част от хотелиерите се налага да работят дори на загуба, за да задържат персонала си. Той посочи, че при наличие на защитени нива ще се създадат допълнителни притеснения за хотелиерите.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Ирина Найденова**, която сподели, че въпросът е обсъден по време на заседание на УС на асоциацията, на което е решено, че АБТТА категорично не подкрепя инициативата. Тя изрази мнение, че държавата може да използва други, много по-ефективни механизми, за да повиши цените на туристическите услуги.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Георги Пампоров**. Г-н Пампоров предложи идеята да се реализира по-скоро като вид препоръчителни минимални цени, които да бъдат представени на потребителите. По този начин те ще знаят, че ако си закупуват услуга на по-ниска от тези

цени, то по-всяка вероятност тя няма да бъде достатъчно качествена.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Малин Бистрин**, съветник на министъра на туризма, който изрази мнение, че не става въпрос за определени цени и това няма да бъде намеса на държавата, а ще бъде защита от страна на държавата. Според него причината за това е ниската подготвеност на мениджърите на хотелите, които при слаб сезон единственото решение, което вземат е да намалят цените. Той допълни, че освен това по този начин 5 и 4-звездните хотели поддържат цени на по-нискокатегорийните хотели, а в крайна сметка местата за настаняване не са само 4 и 5-звездни. Г-н Бистрин каза, че такъв механизъм ще даде резултат и ще се отрази единствено в местата със силно изразена дъмпингова политика на управление. Той отбеляза, че това ще доведе и до допълнителна събираемост на задълженията от страна на НАП.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Николина Ангелкова**, министър на туризма.

Г-жа Ангелкова сподели, че подкрепя изразените становища и обяви, че това не е предложение на Министерство на туризма, а същото е отправено към Министерството като то от своя страна се е обърнало със запитване до съответните компетентни органи. Тя също изрази мнение, че Министерството няма експертизата да изготви подобна методика за изчисляване на цените, предвид спецификата на различните критерии. Тя сподели, че веднага щом се получи становището на КЗК, членовете на НСТ ще бъдат информирани, но все пак предвид по-скоро изразеното отрицание по темата, идеята едва ли ще бъде реализирана.

Г-жа Ангелкова предложи да се премине към точка „Разни“.

т. 5 Разни

Г-жа Ангелкова даде възможност за допълнителни въпроси във връзка с ОУТР, ако има такива и предложи да бъдат организирани информационни срещи по места с експерти във връзка с по-доброто осведомяване на организациите за изпълнението на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, по която Министерство на туризма вече е подало проектно предложение.

Г-жа Ангелкова засегна и другия въпрос повдигнат от БХРА относно издаването на разрешителни за сезонните работници. Тя сподели, че Министерство на туризма е изпратило запитване към Министерство на външните работи и очакванията са в рамките на следващата

седмица да бъде получено становище от тях по поставените въпроси.

Г-жа Славка Чакърва, кмет на община Чепеларе и член на УС на ОУТР Родопи сподели, че организацията не разполага със средства за издръжка, както и че с платения членски внос нямат възможност да назначат нито един човек, който да подготвя проекти.

Г-жа Ангелкова обясни, че по ОПИК ще има средства за оборудване, освен това се предвижда да бъде назначен по един външен експерт за всяко едно ОУТР, които да ги подпомага.

Г-жа Косева се обърна към заместник-министъра на регионалното развитие като акцентира върху негативното влияние на зимните условия върху бреговете, брегоукрепителните съоръжения и плажните ивици и поздрави усилията, които полагат община Варна и областната управа, МРРБ и Министерство на туризма.

Министър Ангелкова допълни, че разрушенията са сериозни по цялото Черноморие, като на север те са най-големи, предвид свлачищата и ерозионна дейност, които са характерни за района. Тя припомни за нейното предложение за публично-частно партньорство и възможностите за смесени концесии и допълни, че ще се работи в тази насока. Тя отбеляза, че предвид ограничените финансови ресурси едно публично-частно партньорство би могло да спомогне за решаването на този въпрос.

Г-н Щерев сподели за проблемите, които срещат при удължаване на престоя от 90 дни на 9 месеца на работници от трети страни. Също така той отбеляза, че според него новият, големият ЗИД на ЗТ става много тежък, включвайки и промените в категоризирането на местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения.

Г-жа Ангелкова отговори, че промените в категоризирането на местата за настаняването ще бъдат направени с изменения на Наредбата, която се приема с Постановление от Министерски съвет.

По отношение на апартаментните комплекси **г-н Васил Панов** каза, че същите следва да бъдат регламентирани, като им се даде статут.

Г-жа Ангелкова отбеляза, че апартаментните хотели и апартаментите за гости са регламентирани в Закона за туризма и Наредбата за категоризация като места за настаняване, но проблемът е че те не се категоризират, тъй като категоризирането на туристическия обект

става по инициатива на лицето, което ще извършва хотелиерство, като същото подава заявление за категоризиране. Те са задължени да се категоризират, ако извършват туристическа дейност, но проблемът идва от там, че лицето заявява, че има лични гости, а не туристи или че апартаментът е отдаден под наем по Закона за задълженията и договорите. И след като тези обекти не са регистрирани Министерството няма как да проверим.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Пампоров**, който също взе отношение по въпроса апартаментните хотели. Той предложи за апартаментите и стаите за гости, които са категоризирани в апартхотел задължително да има патентен данък.

Г-жа Георгиева благодари за вниманието на всички присъстващи и закри заседанието на Националния съвет по туризъм.

